

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis, Commentariorum Libri LVIII

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Arbiter Geniusve.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

A illud ex sexagesimo octavo Psalmo: *Lingua Canum tuorum hostium intingetur sanguine, ubi per Canes, Christi ædium sacrarum antistites interpretantur: hi siquidem parandi sunt in adversarios, qui gregibus insidias meditantur, ut Oves ab omni hostium injuria tutæ custodiantur. Quam propemodum sententiam secutus Plato libro de Republ. II. ubi militem civitatis custodem informat: *Naturam, ait, generosi adolescentis, qui ad disciplinam hujusmodi educetur, nihil differre à generosi Canis ingenio, utrumq; ipsorum sagacem esse oportere, mansuetum erga suos, adversus autem hostes immitem.* Nam ea generosi Canis natura, ut erga familiares & notos sit mitissimus, adversus vero alienos & ignotos ferocissimus, quos simulac viderit, ægre ferre se indicat, etiam si nihil quicquam mali sit ab eis perpeßus, sufficereq; ad inimicitias satis habet, si qui recens venerit, non fuerit è domesticis. Non abs re igitur, qui D. Bernardi, viri de pietate Christiana optime meriti, vitam scribunt, matrem ejus ajunt prægnantem imaginatam in somniis esse, Catulum se candidum, dorso rutilum, & latrantem in utero gestare: unde illi à sapiente viro responsum, futuram eam optimi Catuli matrem, qui divinarum ædium custodiam susciperet, latratumq; assiduam contra profanos & impios exerceret. Hinc etiam canis comes & viator Angelum comitatur, quem Raphael in libro Prophetico non otiose sibi & Tobiasi filio adjungendum putavit.*

Plin. lib. 8.
c. 40.

D Bernardi
di matris
somnia.

Tob. c. 4.

DII LARES. CAP. IV.

E Adem ratione Canes apud Ethnicos Laribus præfides fuisse dicuntur, Deosque ipsos Romani ideo caninis pellibus induerant: quod sicuti Canes mites mansuetique sunt in domesticos, in alienos vero feri, formidolosique, ita & Lares, quibus totius familiæ cura credita esset, haberentur. Proditum sane memoria est Iliados Minervæ templum in Daulia fuisse, in quo Canes alerentur, qui Græcis tantum adventantibus se mites, mansuetos ac ludibundos offerrent: in barbaros vero feri, atroces ac indignabundi semper irruerent. Neque defunt hodie barbarorum nationes aliquot, quæ Canes hostium cadaveribus quoquo modo conquestis alant, eosque in prælia mox ducant, quibus in hostem immittis scedissimæ interdum stragis spectaculo perfruantur. Æsculapii simulacro, quod Epidauri fuit, à Thrasymede Pario Arignoti filio elaboratum, Canis adsculptus assistebat, cum Deus in throno sedens dextera baculum teneret, lævam supra Draconis caput porrigeret, cujus meminit Pausanias. Ejus argumenti eam ait historiam fuisse, quod Æsculapius in solitudine Titthei montis expositus ab avo Phlegya, cujus filiam Apollo clam compresserat, à Capella alitus, & à Cane custoditus fuerit.

Barbari in
vobis orbe.
Plin. lib. 8.
c. 40.
Æsculapii
simulacrum.

ARBITER GENIUSVE. CAP. V.

S Ed aliam Chrysippus rationem cur Lares Caninis tergoribus velarentur, attulisse dicitur: quippe quod ipsi genios præ se ferunt, qui custodiæ nostræ ideo tanquæ arbitri sint delegati, ut improbe factorum dictorumq; poenam à nobis exigant, sceleraque & impietatem omnem ulciscantur, quotiens humanitate posthabita in brutorum vitam declinaverimus, quam ipsi genii, non secus ac facillimi Canes insequantur, & ad merita supplicia pertrahant. Hoc ipsum Censorinus, multis aliorum opinionibus allatis demum affirmat, esseq; genios ita assiduos nobis observatores appositos, ut ne puncto quidem temporis longius abscedant. Atque hi sunt, qui nos nonnunquam impellunt, sæpe revocant, prout nunc salutaria, nunc perniciofa appetierimus. Sed nostræ pietatis author, ne ab aliis hæc queramus, Genios custodia nostræ appositos, & affirmavit, & Dei patris faciem eos quotidie contueri commovit. Merito itaq; Laribus (quando iidem & genii sunt, nos Angelos dicere maluimus) Canis, utpote tutelare animal, hieroglyphice dedicabatur. Sed non sine piaculo videor mihi præterire posse, quod apud veteres scriptores legi, Vulcani templum apud Etnam Sicilia montem fuisse, cujus lucum incoherent Canes, qui caste pieque aduentibus adblandirentur: impuros vero impolitosq; rem quasi divinitus præfagientes miserabiliter lacerarent.

lib. de die
natali. c. 3.

Matth. 18
Vulcani
templum.